

Častiti ljubljanski volilci!

Te dni ste dobili v roke poziv, kateri je gotovo vsakega izmed Vas silil na smeh. Mnogi so tudi mislili, da je ta poziv le neslana šala, a to ni, nego namen mu je, ujeti Vas, častiti ljubljanski volilci, da bi si kot svojega zastopnika v državnem zboru izbrali c. kr. sodnega svètnika Ivana Vencajza.

Gospod Ivan Vencajz se v tem oklicu proslavlja tako, kakor da bi bil neke vrste odrešenik, ki reši mesto ljubljansko vseh nadlog in težav, in ko bi bilo vse to resnično, kar pravi o njem razdani oklic, bil bi gotovo pravi mož.

Ali kar pravi oklic o gospodu Ivanu Vencajzu, to je vse, od konca do kraja, le pesek v oči ljubljanskim volilcem!

Oklic pravi, da je gospod Ivan Vencajz mož pameti in delavnosti, mož čiste narodnosti slovenske, mož vnet za blagor ljubljanskega mesta, da je zanesljiv in da je posvetil javnemu delu v v korist naše bele Ljubljane, kar je imel prostega časa.

Ako je gospod Ivan Vencajz tako delaven mož, kako pa, da o njegovi delavnosti nihče nič ne vé? Za blagor mesta ljubljanskega ni nikjer in nikdar nič storil, dà, niti dobre volje ni imel, kaj storiti. Narodna stranka je gospoda Vencajza večkrat vabila, naj vstopi v občinski svèt. Tam je najlepša prilika, delati na korist mesta ljubljanskega, tam je dela v izobilju, tako, da ga občinski svetovalci komaj zmagujejo, tam bi si bil gospod Ivan Vencajz lahko pridobil zaslug za mesto ljubljansko in za njega prebivalstvo, a dasi je mož pameti in delavnosti in vnet za blagor našega mesta, vendar ni hotel vstopiti v občinski svèt. Pripominjamo, da občinski svètniki ne dobivajo nikakih dijet.

Oklic naglašá, da razume gospod sodni svètnik Ivan Vencajz finančne zadeve in v dokaz tega navaja, da je »Glasbena Matica« rešil iz denarnih zadreg in s »treznim in premišljenim delom dosegel, da ima »Glasbena Matica« danes dve novi in čedni hiši.

Oglejmo si nekoliko bližje to »trezno in premišljeno« delo g. Vencajza. »Glasbena Matica« je kupila neko staro hišo, največ na upanje, ker je le majhen del kupnine plačala, ostali del pa se je intabuliral na hiši. Tako trezno in premišljeno zna pač vsakdo delati! Če je to dokaz, da se gospod Vencajz razume na finančne zadeve, potem se na te zadeve razume najbolje tisti, ki ima največ dolgov.

Prišel je potres in ta je hišo »Glasbene Matice« tako poškodoval, da jo je bilo podreti. In tedaj je stala »Glasbena Matica« pred bankerotom. Imela je stavbeni prostor, na kateri je bila intabulirana velika svota, a v blagajnici niti krajcarja. Izgubila bi bila še tistih par tisočakov, kar jih je bila dala na račun kupnine, da jej niso drugi možje izposlovali državnega posojila. S tem posojilom je »Glasbena Matica« zgradila svoji dve hiši, na katerih pa je dosti več intabuliranega dolga, nego sta obe hiši vredni. »Glasbena Matica« je res dobila lepo državno podporo, a izposlovali so jo gospodje narodne stranke, kateri so bili v dotičnem odboru, gospod Ivan Vencajz pa si ni pri tem pridobil ni najmanjše zasluge.

Oklic trdi tudi, da je izlet »Glasbene Matice« na Dunaj pokazal Vencajzovo zmožnost v najlepši luči. Res je pač, da so pevci »Glasbene Matice« proslavili na Dunaju ime malega slovenskega naroda, res je pa tudi, da je bil tisti izlet za mnoge udeležnike prava nesreča. Ljubljansko prebivalstvo, ki je tedaj trpelo še na posledicah potresa, ki je bilo tedaj samo še krvavo potrebno denarne pomoči, je za tisti izlet žrtvovalo velikansko svoto in še danes je mnogo rodbin, katere so se takrat zadolžile in se ne morejo izkupati iz dolgov ter gospoda Ivana Vencajza gotovo ne blagoslavljajo.

Kot posebno priporočilo gospoda Ivana Vencajza navaja oklic to, da ga je naš premilostni cesar vzprejel celo v avdijenciji. To je gotovo odlikovanje, ali drugega pomena nima nič. Naš svetli cesar je vedno pripravljen, vsakega vzprejeti v avdijenciji, kdor za to prosi, a če se šteje g. Vencajzu to v zaslugo, da je bil po potresni katastrofi nekaj trenutkov v avdijenciji, moramo pač povedati, da je bil gospod Kušar večkrat v položaju, govoriti s presvetlim cesarjem prav obširno o ljubljanskih razmerah, da je bil večkrat povabljen na obed in da je deloma zasluga gospoda Kušarja, da je presvetli cesar naklonjen našemu mestu.

Oklic za gospoda Vencajza se deli na dva dela. V jednom navaja »zasluge« gospoda Vencajza, katere zasluge so v sredi otle, okoli kraja jih pa nič ni, v drugem pa se gospoda kandidata Vencajza prijatelji spozablajo tako daleč, da obrekujejo gospoda Kušarja, kandidata narodne stranke.

Očitajo mu, da ni nič storil. To je grda neresnica, katere bi pošten človek ne smel nikdar izustiti. Ako se gospod Ivan Vencajz ne zna drugače priporočati, kakor da jemlje svojemu protikandidatu pošteno pridobljene si zasluga, potem ga moramo obžalovati; a vsak pošten ljubljanski volilec se bode sramoval glasovati za moža, katerega njegovi prijatelji ne znajo drugače povzdigovati, kakor da skušajo nasprotnemu kandidatu z obrekovanjem podkopati zaupanje pri volilcih.

Gospod Kušar je bil vselej in povsod poslanec na pravem mestu. Delal je neutrudno za blagor mesta ljubljanskega in njegovega prebivalstva, kar se vse natančno pojasni v posebnem spisu, in tudi glede odložitve vračevanja, oziroma odpisa, obrtnikom in posestnikom ljubljanskim danih potresnih posojil, je gospod Kušar kot poslanec ljubljanski storil svojo polno dolžnost. Komaj se je sešel državni zbor, je stavil nujni predlog v tej zadevi, hodil od ministra do ministra, od poslanca do poslanca in dosegel tudi res velik uspeh, toliko, da se je deželni vladi dalo pooblastilo, vsem potrebnim in vrednim obrtnikom in trgovcem podaljšati rok za vračevanja posojil. Ako se pomisli, da se je vlada načeloma postavila na stališče, da se morajo posojila vrniti, potem se mora priznati, da je gospod Kušar mnogo dosegel in je utemeljeno upanje, da doseže še veliko več. Če pride v državni zbor, izposluje odpis vseh posojil dosti prej, nego gospod Ivan Vencajz, katerega na Dunaju živa duša ne pozna, kateri v merodajnih krogih nima nobenega znanca in kateri bode moral nekaj let sedeti v državnem zboru, predno spozna razmere in ljudi.

Ljubljanski volilci so bili doslej ponosni na to, da so imeli v državnem zboru neodvisne poslance, kateri so mogli svobodno govoriti z vlado in če je bilo treba izreči, tudi kako krepko besedo. Poslančeva neodvisnost je prvi pogoj uspešnemu delovanju. Da je gospod Kušar neodvisen, o tem ni dvoma, a kako je v tem oziru z gospodom Vencajzem? O kaki neodvisnosti gospoda Vencajza še govoriti ni, toliko manj, ker je g. Vencajz že pokazal, da neodvisen še neče biti. Predno je še javno nastopil kot kandidat, šel je, kakor se zatrjuje, h deželnemu predsedniku gospodu baronu Heinu in ga vprašal, če mu dovoli kandidovati, dasi deželni predsednik z gospodom Vencajzem sploh nima nič opraviti, ker je gospod Vencajz kot sodni uradnik podrejen le predsedniku deželnega sodišča in ne deželnemu predsedniku. Ako gospod Vencajz še pred volitvijo na tak način kaže, da mu je milost visoke vlade nad vse, kako more kdo pričakovati, da se bode v državnem zboru upal samostojno postopati in se potegovati za reči, katere včasih vladi ne bodo všeč! Ako se ni upal nastopiti kot kandidat brez dovoljenja deželnega predsednika, kako se bo šele tresel, če ga bo po strani pogledal kak minister, posebno pravosodni minister!

Častiti ljubljanski volilci! Tudi mi Vam kličemo: »Odprite oči! Lahko Vam bode spoznati, da gospod Ivan Vencajz ni pravi mož za mesto ljubljanskega poslanca in zato trdno upamo, da bode na dan volitve oddali svoje glasove marljivemu, nesebičnemu, neodvisnemu in za mesto zaslužnemu kandidatu narodne stranke

gospodu Josipu Kušar-ju.

V Ljubljani, dné 27. februvarja 1897.

Narodni volilci.

030054345